

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Irena Maria
Nazwisko: Filipowicz-Wysok
Nazwisko rodowe: Filipowicz
Miejsce urodzenia: Lublin
Data urodzenia: 04-07-1939
Imię ojca: Franciszek
Imię matki: Wanda
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Akta Sprawy operacyjno-śledczej/ Sprawy Operacyjnego Rozpracowania krypt. „Fanatyk” (nr rej. 255, 48), prowadzonej w latach 1960-1962 przez Wydział III KW MO Lublin. Sprawę wszczęto w związku ze stwierdzeniem, iż „na terenie Świdnika elementy reakcyjno-klerykalne wzmogły swą antysocjalistyczną działalność”. Jej celem było ustalenie autorów anonimów, skierowanych m.in. „do Władysława Gomułki i komunistów polskich” oraz wiceprzewodniczącego Zarządu Wojewódzkiego Towarzystwa Szkoły Świeckiej w Lublinie, jak też petycji do Kuratora Okręgu Szkolnego w Lublinie, wyrażającej sprzeciw wobec wycofania lekcji religii z dwóch świdnickich szkół. Czynności w ramach SOR „Fanatyk” objęły m.in. Irenę Filipowicz, wówczas studentkę UMCS w Lublinie. W notatce służbowej oficera operacyjnego Wydziału III KW MO Lublin z 26.11.1960, dotyczącej ustaleń w sprawie maszyny do pisania, której czcionka wykazywała podobieństwo z „pismem maszynowym zawartym w materiale dowodowym”, wskazano dane właściciela tejże maszyny. Okazał się nim członek najbliższej rodziny I. Filipowicz, w związku z czym zawarto tu także wzmiankę o niej, tj. stopień pokrewieństwa ze wspomnianą osobą oraz miejsce, kierunek i rok jej studiów. W materiałach znajduje się także korespondencja pomiędzy Naczelnikiem Wydziału III a Naczelnikiem Wydziału Służby Kryminalnej KW MO Lublin z lutego 1961, odnosząca się do porównania pisma ręcznego Ireny Filipowicz z posiadanym materiałem dowodowym. Naczelnik Wydziału III zwrócił się o to pismem z 08.02.1961, zaś w odpowiedzi Wydziału Służby Kryminalnej z 16.02.1961 otrzymał informację o braku podobieństw pomiędzy rękopisami Ireny Filipowicz a zgromadzonymi dowodami. Z kolei według „Notatki służbowej do sprawy operacyjnego rozpracowania Nr 48 krypt. >Fanatyk<” z 25.03.1961, w której omówiono zamierzenia SB „w związku z orzeczeniem KW MO o podobieństwie cech w maszynopisach anonimów kolportowanych w 1960 r.” z materiałem porównawczym zebranych m.in. z maszyny będącej własnością członka rodziny I. Filipowicz, planowano „ustalić prowadzoną działalność i utrzymywane kontakty” jej rodziców oraz samej Ireny Filipowicz.

Akta o sygn. IPN Lu 015/708, t. 1 (8398/III, przeniejstrowane z E-39929).

Irena Filipowicz-Wysok została objęta Sprawą Operacyjnego Sprawdzenia krypt. „Guwernantki” (nr rej. 27084), założoną przez Wydział III KW MO Lublin 20.11.1981, poprzez zarejestrowanie Meldunku operacyjnego. Prawdopodobnie Irenę Filipowicz-Wysok zarejestrowano w dniu wszczęcia SOS „Guwernantki”, również pod nr rej. 27084. Jak podano w zapisie inwentarzowym, podjęto wobec niej te działania ze względu na „wspieranie osób prowadzących wrogą działalność polityczną”. Stwierdzono, iż „brała udział w działalności tzw. >Komitetu Obrony Więzionych za Przekonania< przy Zarządzie Regionu NSZZ >S[olidarność]<”. Prowadzenie SOS „Guwernantki” zakończono w 1983 roku. Dnia 27.05.1983 materiały złożono w archiwum Wydziału „C” KW MO Lublin pod sygn. 10157/II (być może wykonano też mikrofilm - sygn. 10157/2). Dokumentację archiwalną zniszczono za Protokołem brakowania akt Nr 127/89 z 20.10.1989.

Akta o sygn. 10157/II i prawdopodobnie mikrofilm o sygn. 10157/2 KW MO/WUSW Lublin zniszczono w 1989 roku. Wpis na podstawie zapisów ewidencyjnych oraz wpisów w aktach o sygn. IPN Lu 0317/1 (136/20) i sygn. IPN Lu 0317/2 (136/21), zawierających korespondencję z wykazami kart/meldunków operacyjnych, przesyłanych przez Wydział „C” KW MO/WUSW Lublin do Biura „C” MSW w latach 1979-1982 i 1983-1985.

W dniu 19.12.1981, ramach akcji krypt. „Klon”, Wydział III KW MO Lublin przeprowadził z Ireną Filipowicz-Wysok „rozmowę ostrzegawczą”. Pobrano też od niej „oświadczenie o przestrzeganiu obowiązującego porządku prawnego”. „Rozmowa” została zarejestrowana w Wydziale „C” KW MO Lublin 15.02.1982, pod nr 65.

Zapisy na kartach Mkr-2 z Kartoteki ogólnoinformacyjnej KW MO/WUSW Lublin i Kartoteki odtworzeniowej Biura „C” MSW, wpis pod poz. 65 w aktach o sygn. IPN Lu 0276/196 (265/196, Rejestr rozmów ostrzegawczych KW MO/WUSW Lublin oraz wykaz osób skazanych przez sądy i kolegia ds. wykroczeń z lat 1982 – 1988).

Materiały Wydziału Śledczego KW MO/WUSW Lublin dotyczące działalności NSZZ „Solidarność” oraz osób internowanych w okresie stanu wojennego. Jak wynika z zapisu zawartego w Inwentarzu akt sygn. II KW MO/WUSW Lublin, materiały zarchiwizowane pod sygn. 10190/II, które złożono w archiwum Wydziału „C” 01.07.1983, obejmowały 2 tomy korespondencji dotyczącej internowanych oraz 11 tomów dokumentów odnoszących się łącznie do 221 osób. W późniejszym czasie dołączono kolejne tomy akt (w 1985 roku - m.in. „Informator o delegatach na I Krajowy Zjazd NSZZ >Solidarność<”, wykaz członków i działaczy NSZZ „Solidarność” Regionu Środkowo-Wschodniego, wykaz internowanych, którzy następnie wyemigrowali z Polski; w 1989 roku - wykaz internowanych z woj. Lubelskiego oraz wykaz „b. działaczy NSZZ >Solidarność<, z którymi przeprowadzono rozmowy ostrzegawcze w ramach akcji >Klon<”). Większość dokumentacji zniszczono za protokołem brakowania akt z 13.09.1989. W zachowanych dokumentach znajduje się jedna wzmianka na temat Ireny Filipowicz-Wysok. Wpisano ją (pod poz. 17) do sporządzonego 06.01.1982 „Wykazu osób, z którymi przeprowadzono rozmowy ostrzegawcze”, odnoszącego się do Wydziału III KW MO Lublin. Oprócz personaliów podano tu miejsce pracy I. Filipowicz-Wysok: Zespół Szkół Gastronomicznych.

Akta o sygn. IPN Lu 020/638, t. 6 (10190/II).

Akta Sprawy Operacyjnego Rozpracowania krypt. „Dublerzy” (nr rej. 27249), prowadzonej w latach 1982-1984 przez Wydział III KW MO/WUSW Lublin. Sprawę wszczęto „na fakt produkcji i kolportażu nielegalnego pisma pt. >Słowo i czyn<, firmowanego przez Polski Ruch Oporu”. Według ustaleń SB organizacja ta skupiała m.in. działaczy Konfederacji Polski Niepodległej. W materiałach znajdują się trzy informacje z 1982 roku dotyczące Ireny Wysok, spisane na podstawie doniesień Tajnego Współpracownika ps. „Ewa”. W pierwszej z nich, sporządzonej 10.02.1982, zawarto dane pozyskane przez TW „Ewa” podczas prywatnych spotkań z I. Wysok w dniach 08.02 i 09.02.1982. „Ewa” powiadomiła funkcjonariusza Wydziału III KW MO Lublin m.in. o wykonywaniu przez syna Państwa Wysoków „plakatów antypaństwowych” (za wiedzą i przy wsparciu rodziców), opisała też treść plakatów. Zgłosiła także, iż Irena Wysok pozyskała wiedzę o strukturze SB oraz wspominała o działaczu konspiracyjnym, z którym zamierzała skontaktować TW. Ponadto funkcjonariusz odnotował, że TW „Ewa” otrzymała zadanie utrzymywania kontaktu z Ireną Wysok, wyraził także przypuszczenie, iż I. Wysok „działa w nielegalnej NN strukturze (prawdopodobnie w NSZZ >S[olidarność]<), zajmującej się rozpracowywaniem aparatu SB”, zaś wśród planowanych „przedsięwzięć” wskazał m.in. przeprowadzenie przeszukania w jej mieszkaniu. Z kolei w informacji z 02.05.1982 podano m.in., iż według TW „Ewa”, Irena Wysok „prawdopodobnie zawiesiła lub może zaprzestała swej działalności”, obawiała się też utraty pracy w zawodzie nauczycielskim. Na pytanie „Ewy” o początki działalności opozycyjnej, I. Wysok odpowiedziała, „że zaczęło się od jej udziału w tzw. wszechnicach – uniwersytetach latających” oraz nawiązania kontaktu z jednym z księży. Natomiast w informacji opracowanej 10.05.1982, zreferowano rozmowę telefoniczną Ireny Wysok z TW „Ewa”, mającą miejsce 06.05.1982 - po rewizji w jej mieszkaniu oraz aresztowaniu jej syna, Grzegorza Wysoka. TW „Ewa” szczegółowo przekazała funkcjonariuszowi Wydziału III relację I. Wysok, w tym na temat brutalności i pogroźek ze strony funkcjonariuszy (także odnośnie pozbawienia jej pracy), zarzutów posiadania fotografii „pracowników SB” oraz tworzenia ich „kartoteki”, przynależności do KPN. Irena Wysok zaprzeczała temu, oświadczając nadto, iż po ogłoszeniu stanu wojennego „zlikwidowała” posiadane „nielegalne wydawnictwa”. Pod treścią spisanego donosu funkcjonariusz odnotował m.in., że „TW ps. >Ewa<, sprawując kontrolę operacyjną Wysok Ireny” przekazała też informacje o konspiracyjnej działalności jej syna oraz jego kolegi, otrzymała zadanie utrzymywania „na bieżąco” dalszego kontaktu z I. Wysok, jak też „zasugerowania” jej, „że wśród jej koleżanek ze szkoły jest agent SB” i pozyskania informacji „o nastrojach w środowisku nauczycielskim”.

Akta o sygn. IPN Lu 0218/33, t. 1 (14834/III).

Akta Sprawy Obiektowej krypt. „Prawica” (nr rej. 27105), prowadzonej przez Wydział IV KW MO/WUSW Lublin w latach 1981-1989, w związku z kontrolą operacyjną Klubu Katolickiego w Lublinie, skupiającego „w swoich szeregach wielu aktywnych działaczy katolickich związanych z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim”. Irena Filipowicz-Wysok figuruje na niedatowanej „Liście członków zwyczajnych Klubu Katolickiego w Lublinie”.

Akta o sygn. IPN Lu 018/176 (293/IV).

Informacje Wydziału III „A”/ Wydziału V KW MO/WUSW Lublin z lat 1979-1984, dotyczące sytuacji w zakładach pracy woj. lubelskiego oraz w kontrolowanych operacyjnie środowiskach i organizacjach. W „Informacji dot. nielegalnych grup działających na terenie woj. lubelskiego” z dnia 14.10.1983, przeznaczonej dla I Sekretarza KW PZPR w Lublinie, scharakteryzowano m.in. „Solidarność Nauczycielską”, którą określono jako „agendę podziemnego TZR [Tymczasowy Zarząd Regionu]”, skupiającą, wskazanych w tym dokumencie, „działaczy b. NSZZ >S[solidarność]<, wywodzących się z nauczycieli szkół lubelskich”. Wśród nich wymieniono Irenę Wysok - nauczycielkę z Zespołu Szkół Usług Gospodarczych w Lublinie. Według Wydziału V WUSW Lublin, w którym opracowano informację, działalność tej organizacji polegała na wydawaniu „Biuletynu Solidarności Nauczycielskiej”, „stwarzaniu wrogiej atmosfery wokół nauczycieli lojalnych wobec władz, prowadzeniu zajęć o tzw. >odklamanej treści<”.

Akta o sygn. IPN Lu 0374/27 (71/27).

Na wniosek Wydziału III KW MO Lublin Irenie Filipowicz-Wysok „zastrzeżono” (uniemożliwiono) wyjazdy za granicę w oparciu o art. 4 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 17.06.1959 o paszportach. Zakaz obejmował „wszystkie kraje świata” i miał obowiązywać od 28.10.1982 do 28.10.1984. „Zastrzeżenie” zarejestrowano (w Wydziale Paszportów KW MO Lublin) pod nr Z-I-3250. Informację o jego anulowaniu odnotowano z datą 06.03.1986.

Karta Pz-35 z Kartoteki paszportowej Biura Paszportów MSW.

Informacje dotyczące Ireny Filipowicz-Wysok umieszczono w komputerowym zbiorze danych SB (ZSKO). Odnotowano tutaj, że 19.12.1981 Wydział III KW MO Lublin przeprowadził z nią „rozmowę ostrzegawczą”. Dnia 15.02.1982 „rozmowę” zarejestrowano (w Wydziale „C” KW MO Lublin) pod nr 65. Wpisano tu również, że Irenę Filipowicz-Wysok objęto kontrolą w ramach Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia, ponieważ „brała udział w działalności tzw. >Komitetu Obrony Więzionych za Przekonania<”. Sprawę zakończono w 1983 roku z powodu „zaprzestania wrogiej działalności”, a materiały złożono w archiwum pod sygn. 10157/II - według zapisu zostały one także zmikrofilmowane (sygn. mikrofilmu: 10157/2). Dokumentację archiwalną zniszczono.

Informacja o osobie z komputerowego zbioru danych Służby Bezpieczeństwa (ZSKO).